

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 28. september 2021

J.nr. 2015-96-lmj

Indberetning nr. 12/2021

Emner:

- *Stor stigende i antal COVID-19 smittede*
- *Landsstyrekoalitionen mister sit flertal ifølge ny meningsmåling*
- *Johan Dahl fra Sambandsflokkurin vil stemme for oppositionens forslag*
- *Lagmand Bárður á Steig Nielsen advarer mod spændetroje i fremtidige koalitionsaftaler*
- *Landsstyret har besluttet at evaluere lovgivningen, som regulerer fangst af delfiner*
- *Konference om forsvars- og sikkerhedspolitik*
- *En færøsk Sundhedsstyrelse etableres pr. 1. januar 2022*
- *Bakkafrost foretager investeringer for 6,2 mia. kr.*
- *For anden år i træk opnår KOKS to Michelin-stjerner*
- *Færøerne har fået EU-godkendt coronapas*

Stor stigende i antal COVID-19 smittede

Den seneste uge har man på Færøerne oplevet en forholdsvis stor stigning i antal COVID-19 smittede. Pr. 27. september 2021 er der i alt 74 aktiv smittede mod 43 aktiv smittede syv dage tidligere. 369 er i karantæne. Smitten ses blandt flere befolkningsgrupper, ligesom der også er færdigvaccinerede blandt de smittede. Flere vælger fortsat at lade sig vaccinere. 70,9 pct. af befolkningen har modtaget første vaccinationsstik, mens 67,2 pct. er færdigvaccineret.

Landsstyrekoalitionen mister sit flertal ifølge ny meningsmåling

I endnu en meningsmåling, foretaget af spyr.fo den 17. september 2021, står den nuværende landsstyrekoalition (Sambandsflokkurin, Fólkaflokkurin og Miðflokkurin) til at miste sit flertal, såfremt der var valg i dag, og opnår 15 ud af i alt 33 mandater. Miðflokkurin og Fólkaflokkurin bevarer deres mandater, hvorimod Sambandsflokkurin står til at miste 2 mandater. Af oppositionspartierne står Javnaðarflokkurin til at blive Lagtingets største parti med en vælgertilslutning på hele 30,5 pct., svarende til en fremgang på 3 mandater, til i alt 10 mandater. Sjálvstýri vil ikke være repræsenteret i Lagtinget, såfremt der var valg i dag. De øvrige oppositionspartier står til at bevare deres mandater.

Johan Dahl fra Sambandsflokkurin vil stemme for oppositionens forslag

Johan Dahl, Sambandsflokkurin, har oplyst, at han vil stemme for et forslag fra oppositionen, som vil ligestille homoseksuelle kvinder med mænd, hvad rettigheder til barnet angår. Kvinderne vil således bl.a. kunne tage samme barsel, som fædre har i dag. Forslaget har skabt stor debat på Færøerne, hvor bl.a. Lagtingets formand, Jógvan á Lakjuni, Fólkaflokkurin, på de sociale medier har advaret mod forslaget, som ifølge ham, vil gøre børnene faderløse, allerede inden de er født.

Lagmand Bárður á Steig Nielsen advarer mod spændetrøje i fremtidige koalitionsaftaler

Lagmand Bárður á Steig Nielsen holdt i forbindelse med Sambandsflokkurin' årsmøde en tale, hvor han udover rigsfælleskabet, kriminalforsorg, miljøpolitik også berørte emnet om etiske værdier, som medlemmerne i partiet ikke er enige om. Nuværende koalitionsaftale indeholder et krav om, at koalitionen skal stemme ens, når der er tale om forslag, der vedrører etiske værdier, og dette kan ifølge lagmanden føles som en spændetrøje for det enkelte lagtingsmedlem. Lagmanden mener derfor ikke, at Sambandsflokkurin fremover skal skrive under på en lignende aftale, da det enkelte lagtingsmedlem bør kunne stemme i overensstemmelse med sin personlige overbevisning.

Landsstyret har besluttet at evaluere lovgivningen, som regulerer fangst af delfiner

Som det fremgik af Indberetning 11/2021 blev der den 12. september 2021 slagtet 1.428 springere (delfinart) på Færøerne. Fangsten, som medførte stor debat, har bl.a. medført, at Færøernes Havbrugsforening i en fælles udmelding gør det klart, at ingen både eller noget udstyr fra virksomhederne i lakseindustrien er blevet brugt, hverken før, under eller efter slagtingen. Endvidere har Færøernes største lakseproducent Bakkafrost i en pressemeddelelse fordømt slagtingen af springerne. Dette sker, efter at bl.a. købere har truet virksomheden med ikke at købe varer fra Bakkafrost. Lagmand Bárður á Steig Nielsen har i en engelsk [pressemeddelelse](#) oplyst, at landsstyret har besluttet at evaluere lovgivningen, som regulerer fangsten af delfiner. Landsstyremanden for fiskerianliggender, Jacob Vestergaard har tidligere udtalt, at slagtingen gik godt, og at andre ikke skal blande sig i, hvordan Færøerne udnytter havets ressourcer. Han har dog sidenhen tilkendegivet, at han er villig til internt i koalitionen at snakke om mulige ændringer.

Konference om forsvars- og sikkerhedspolitik

Den 24. september blev der, på initiativ af MF Sjúrdur Skaale, Javnaðarflokkurin, afholdt en forsvars- og sikkerhedspolitikskonference, hvor bl.a. lagmand Bárður á Steig Nielsen, forsvarsminister Trine Bramsen, samt repræsentanter fra hhv. den norske og amerikanske ambassade i Danmark deltog. Et af formålene med konferencen var at få flere færinger til at tage stilling til sikkerheds- og forsvarspolitiske spørgsmål, og en stor del af debatten omhandlede en mulig radaropsætning. Op til konferencen viste en meningsmåling, at et flertal støtter, at en ny radar bliver etableret på Færøerne. 58 pct. mener dog, at det bør være færøske myndigheder frem for danske myndigheder, der skal stå for driften af radaren, hvorimod kun 24 pct. mener, at Færøerne selv skal betale for opsætningen og driften af radaren. Til spørgsmålet, om Færøerne har behov for militært forsvar, svarede 44 pct. ja og 35 pct. nej. Endeligt fremgår det, at hele 64 pct. vil tillade, at US militærskibe regelmæssigt anvender færøske havne. Konferencen sluttede med en debat, hvor repræsentanter fra alle Lagtingspartier deltog. Tjóðveldi meldte som det eneste parti ud, at de er imod opsætning af en radar. De øvrige partier afviste ikke en kommende radar, men der var bl.a. uenighed om, hvorvidt spørgsmålet skal behandles af Lagtinget.

En færøsk Sundhedsstyrelse (Fólkaheilsustýrið) etableres pr. 1. januar 2022

Landsstyremand for sundhedsanliggender Kaj Leo Holm Johannesen oplyser, at der fra årsskiftet etableres et Fólkaheilsustýrið. I første omgang er der tale om at lægge tre institutioner Fólkaheilsuráðið (Folkesundhedsrådet), Deildin fyri Arbejds- og Almannaheilsu (Afdelingen for arbejds- og socialmedicin) og Ílegusavnið (Genbanken) sammen og samle deres opgaver i én institution. Fólkaheilsustýrið får endvidere flere nye opgaver. Landsstyremanden lægger særlig stor vægt på at få styrket arbejdet om sundhedsregistrer og statistik, så den politiske myndighed kan få rådgivning på et solidt grundlag. Herudover skal Fólkaheilsustýrið sikre, at sundhedsforskningen er organiseret i trygge rammer.

Bakkafrost foretager investeringer for 6,2 mia. kr.

Bakkafrost oplyser, at virksomheden de kommende fem år vil foretage investeringer for 6,2 mia. kr. Den største del af investeringerne foretages i selskabets virksomhed i Skotland, hvor fokus er at kopiere det, man har gjort på Færøerne. 1,8 mia. kr. skal bruges på investeringer i flere forskellige virksomheder rundt på Færøerne. Bakkafrost havde et resultat efter skat for 1. halvår 2021 på 836 mio. kr. sammenholdt med 324 mio. kr. for samme periode 2020.

For anden år i træk opnår KOKS to Michelin-stjerner

Restauranten KOKS gentager sin succes og bevarer begge Michelin stjerner, som de for første gang fik tildelt i fjord. KOKS opnåede den første Michelin stjerne i 2017 og har siden været at finde i den berømte madguide. Restauranten, som er placeret i det naturskønne område Leynavatn, har plads til 30 gæster. Poul Andrias Ziska er chefkok.

Færøerne har fået EU-godkendt coronapas

Færøerne har modtaget EU's godkendelse af det færøske coronapas, og det er således nu muligt for færøske borgere at få coronapas uden at være i besiddelse af et dansk CPR-nummer og NemID.

Med venlig hilsen

Lene Moyell Johansen